

**Govor zamenika guvernera Fehmi Mehmeti na Godišnjoj konferenciji Udruženja
banaka pod nazivom : Usluge digitalnog bankarstva na Kosovu**

Poštovani g. Aliu, predsednik Upravnog odbora Udruženja banaka
Poštovani g. Balijsa, izvršni direktor Udruženja banaka
Poštovani g. Rexhepi, direktor STRAS
Dame i gospodo,

Zahvaljujući Udruženje banaka i EFSE za organizovanje ovog događaja, dozvolite mi da vam se obratim sa ovim govorom.

Među glavnim izazovima u savremenom bankarstvu je napredak digitalnog bankarstva, koji omogućavaju klijentima da obavljaju bankarske poslove bez obaveze da se fizički pojave na šalterima. Svedoci smo kontinuiranom napredovanju banaka u funkciji digitalizacije banaka , gde od najzanimljivijih oblika je e-banking koji u poslednje vreme omogućava klijentima da pristupe svojim nalogima u realnom vremenu i obavljanje bankarskih transakcija od telefonskih preparata.

Unapređenje korišćenja elektronskog novca , je trodimenzionalni proces. Nema sumnje da prvi korak ovog lanca počinje od CBK . CBK kao regulator i kontrolor bankarskog finanskog sektora ima za obavezu da obezbedi adekvatne pravne i regulatorne infrastrukture u cilju poboljšanja bankarstva na Kosovu. Treba napomenuti da pravni osnov ima za cilj savremene međunarodne standarde. Od ove godine počinje da se sprovodi plaćanje usluga u realnom vremenu ili RTGS, što je dodatni razlog da se što više koriste banke za plaćanje umesto da uplate na klasičan način

Drugi korak u cilju unapređenja digitalne bankarske usluge su same banke na Kosovu. One treba da ponude uslove ili drugim rečima da namame klijente da koriste e-banking. Moramo prihvatiti činjenicu i anticipiramo razvojem koji su postignuti poslednjih nekoliko godina, gde je raspon mogućnosti korišćenja digitalnih usluga veoma visoka i uporediva sa razvijenim zemljama. Danas , na Kosovu klijentat ima mogućnosti da vrši skoro sve bankarske transakcije koristeći sistem e-banking. Banke su one koje bi trebalo da vode u ovom procesu kroz posticanje klijentata da se prebace od klasičnih klijentata u digitalnim klijentima. Ovo bez sumnje može se postići i kroz balansiranje troškova , odnosno pružanje mogućnosti da digitalni e-banking je jeftiniji od klasičnog . Svesni da smo u tržišnoj ekonomiji , pitanje propisa koji se primenjuju treba i dalje da se adresira od komercijalnih banaka.

Treći korak u ovom procesu su sami klijenti banaka koji svaki dan sve više koriste digitalne usluge . Na osnovu publikacija CBK , primećujemo da ukupan broj međubankarskih transakcija tokom 2015 god. je oko 9.8 miliona transakcija, broj umnožen u odnosu na 2012 je bio 4.3 miliona evra. Samo za šestomesečni period januar-jun 2016 broj

bankarskih transakcija dostigo na 5.4 milion evra što garantuje da će do kraja godine taj broj biti dvocifren , naglašavajući poverenje koji imaju građani Kosova u bankarskom sistemu i povećanje bankarskog posredovanja u kontekstu plaćanja bez gotovine. Što se tiče vrednosti , u 2015 iznosio je 7.5 milijarde evra (vrednost međunbankarskih plaćanja) u odnosu na 5.7 milijardi evra kao što je bilo u 2012. Kako bi ovi brojevi imali smisla i predstavljaju napredak koji je postignut u tom pogledu je činjenica da mesečna vrednost za transakciju u 2012 bila je 1325 evra , smanjen na 765 evra u 2015. Ovo još jednom pokazuje da su mogućnosti koje banke pružaju u vezi sa bezgotovinsko plaćanje su dobrodošle od klijenata koji koriste digitalni banking i za plaćanja u vrednosti ispod 1000 evra.

Na kraju drugog kvartala 2016 broj računa gde klijenti mogu pristupiti preko interneta dostigao 215,233 u odnosu na 2015 god. predstavlja povećanje oko 14.92 odsto , ili povećanje puta veći nego u 2012 bio je 97,089 bankovni račun. Povećanje broja korisnika e-banking usluga u velikoj meri smanjuje isplate u gotovini, što je takođe jedan od ciljeva finansijskih institucija u zemlji. Obavljanje transakcija putem e-banking usluga je vrlo efikasan i siguran oblik , sobzirom da klijenti štede vreme i transakcije mogu obavljati u bilo koje vreme i sa bilo kojeg mesta.

Sobzirom da osam od ukupnih deset licenciranih banaka su banke sa stranim kapitalom, koji pored atraktivnosti ovog sektora od stranih investitora , predstavlja prioritet u pogledu donošenja novog bankarskog iskustva na tržištu Kosova. Ovo je takođe izraženo i u konkurenciji koje su one stvorile kako bi unapredili usluge bez gotovine .

Na kraju , zahvalan sam vam na vremenu , hvala!